

Приложение към чл. 1а, ал. 1

Минимални национални изисквания към научната, преподавателската и/или художественотворческата или спортната дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности "главен асистент", "доцент" и „, професор“ по научни области и/или професионални направления

/според Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България

Приет с ПМС № 202 от 10.09.2010 г., ; Обн. ДВ. бр.75 от 24 Септември 2010г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. ДВ. бр.9 от 31 Януари 2012г., изм. ДВ. бр.62 от 12 Юли 2013г., доп. ДВ. бр.60 от 22 Юли 2014г., изм. ДВ. бр.57 от 28 Юли 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.56 от 6 Юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 19 Февруари 2019г./

Област 3. Социални, стопански и правни науки; *Професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, 3.2. Психология, 3.3. Политически науки, 3.4. Социални дейности, 3.5. Обществени комуникации и информационни науки, 3.6. Право, 3.7. Администрация и управление, 3.8. Икономика, 3.9. Туризм*

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показател 3	-	-	-	100	100
Г	Сума от Показателите от 4 до 10	30	100	-	200 (100 за ПН 3.6)	200 (100 за ПН 3.6)
Д	Сума от показателите от 11 до 13	-	100	-	50	100
Е	Сума от показателите от 14 до края	-	-	-	-	100

Таблица 2. Брой точки по показатели

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките"	100
В	3. Хабилизационен труд - монография	100
	4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд	100
	5. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	75

Г	6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна Информация	30/n
	7. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	10/n
	8. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	45/n
	9. Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n
	10. Публикувана глава от колективна монография	20/n
Д	11. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	15
	12. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	10
	13. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране	5
Е	14. Придобита научна степен "доктор на науките"	40
	15. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят съръководители на съответния докторант)	40/n
	16. Участие в национален научен или образователен проект	15
	17. Участие в международен научен или образователен проект	20
	18. Ръководство на национален научен или образователен проект	30
	19. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
	20. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
21. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n	

Област 4. Природни науки, математика и информатика

Професионално направление 4.1. Физически науки, 4.2. Химически науки, 4.3. Биологически науки, 4.5. Математика, 4.6. Информатика и компютърни науки

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности:

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показатели 3 или 4	-	-	-	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 10	30	100	-	200	200
Д	Сума от показател 11	-	100	-	50	100

Е	Сума от показателите от 12 до края	-	-	-	-	150 100 за ПН 4.5 и 4.6)
---	------------------------------------	---	---	---	---	--------------------------------

Таблица 2. Брой точки по показатели:

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките"	100
В	3. Хабилитационен труд - монография, или 4. Хабилитационен труд - научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)*	100 за монография 25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF 6 за други [#] публ.
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	30
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	20
	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън хабилитационния труд*	25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF 6 за други [#] публ.
	8. Публикувана глава от книга или колективна монография	15
	9. Изобретение, патент или полезен модел, за което е издаден защитен документ по надлежния ред	25
Д	10. Публикувана заявка за патент или полезен модел	15
	11. Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)*	2 1 в други [#] публ.
Е	12. Придобита научна степен "доктор на науките"	75
	13. Ръководство на успешно защитил докторант (п е броят съръководители на съответния докторант)	50/п**
	14. Участие в национален научен или образователен проект	10
	15. Участие в международен научен или образователен проект	20
	16. Ръководство на национален научен или образователен проект	20

17. Ръководство на българския екип в международен научен или образователен проект	50
18. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
19. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
20. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n

Q1, Q2, Q3 и Q4 обозначават четирите квантили (четвъртини), в които *Journal Citation Reports (JCR)* на *Web of Science* групира научните списания с импакт-фактор (IF) във всяка научна област. При отчитане на публикация в списание, което се появява в повече от една научна област в базата данни *Web of Science*, се използва най-високият квантил за съответното списание за годината на публикуване. Ако за дадена публикация в годината на публикуване не е наличен квантил за списанието, се използва наличният квантил за най-близката до нея година.

Scimago Journal Rank (SJR) обозначава метриката на научните издания, реферирани в *Scopus*.

При отчитане на публикации с повече от 30 (тридесет) съавтори кандидатът трябва да има доказан съществен принос. Съществен принос в дадена научна публикация се доказва по поне един от следните начини: (1) кандидатът е първи в списъка на съавторите, (2) кандидатът е посочен в публикацията като автор за кореспонденция, (3) кандидатът представи писмо от автора за кореспонденция на статията или от публично обявения ръководител на научния колектив, подготвил публикацията, в което се удостоверява конкретният съществен принос на кандидата в тази публикация. Наличието на писма, удостоверяващи съществен принос в статии с повече от тридесет съавтори, се проверява в процедурата по проверка на допустимостта на кандидатите. Съответствието между съдържанието на писмото и съдържанието на съответната публикация се удостоверява в писмен вид в рецензиите и становищата на членовете на научното жури.

*Само за ПН 4.5 и ПН 4.6 се въвеждат следните допълнителни коефициенти за умножение на точките при отчитане на съответния показател:

За показатели В4 и Г7 - коефициент 3. За показател Д11 - коефициент 4.

*Само за ПН 4.1, ПН 4.2 и ПН 4.3 се използват и квантилите (четвъртините) Q1, Q2, Q3 и Q4 съгласно метриката SJR (<https://www.scimagojr.com/>). При отчитане на публикация в списание, което се появява за съответната година и в квантилите на JCR и в квантилите на SJR, се използва по-високият от тези квантили.

#Само за ПН 4.5 и ПН 4.6 се дават точки за "други" научни публикации (за показатели В4 и Г7), които трябва да са реферирани и индексирани в поне една от следните бази данни с научна информация: Zentralblatt, MathSciNet, ACM Digital Library, IEEE Xplore и AIS eLibrary, както и точки за цитирания (показател Д11) в "други" научни издания, монографии и колективни томове, които са реферирани и индексирани в поне една от тези бази данни.

Професионално направление 4.4. Науки за земята

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показатели 3 или 4	-	-	-	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	30	100	-	200	200

Д	Сума от показателите от 10 до 12	-	100	-	50	100
Е	Сума от показателите от 13 до края	-	-	-	-	150

Таблица 2. Брой точки по показатели

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките"	100
В	3. Хабилитационен труд - монография	100
	4. Хабилитационен труд - научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	60/n за всяка публикация
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	30
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	30
	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	40/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	8. Научна публикация в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове	20/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	9. Публикувана глава от колективна монография	10/n
Д	10. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	5
	11. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	3
	12. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране	2
	13. Придобита научна степен "доктор на науките"	40
	14. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят ръководители на съответния докторант)	40/n
	15. Участие в национален научен или образователен проект	10
	16. Участие в международен научен или образователен проект	20

Е	17. Ръководство на национален научен или образователен проект	20
	18. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
	19. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	20. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
	21. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n
	22. Публикувана заявка за патент или полезен модел	20
	23. Призната заявка за полезен модел, патент или авторско свидетелство	40

Област 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина

Професионално направление 6.1. Растениевъдство, 6.2. Растителна защита, 6.3. Животновъдство, 6.4. Ветеринарна медицина, 6.5. Горско стопанство

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2	-	100	-	-	-
В	Показатели 3 или 4	-	-	-	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 12	30	100	-	200	200
Д	Сума от показателите от 13 и 15	-	100	-	50	100
Е	Сума от показателите от 16 до края	-	-	-	-	100

Таблица 2. Брой точки по показатели

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен "доктор на науките"	100
В	3. Хабилизационен труд - монография	100
	4. Хабилизационен труд - научни публикации (не по-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	60/n за всяка публикация

Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд	100
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките"	40
	7. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	30/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за
		приноса
	8. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	10/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	9. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	45/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	10. Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	15/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	11. Публикувана глава от колективна монография	20/n
	12. Създадени линии и сортове, породи/раси животни с n участници	50/n
Д	13. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	15
	14. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	10
	15. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране	5
Е	16. Придобрита научна степен "доктор на науките"	40
	17. Ръководство на успешно защитил докторант *	40/n
	(n е броят ръководители на съответния докторант)	
	18. Участие в национален научен или образователен проект	15
	19. Участие в международен научен или образователен проект	20
	20. Ръководство на национален научен или образователен проект	30
	21. Ръководство на международен научен или образователен проект	40
	22. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа	40/n
	23. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа	20/n
24. Патенти, изобретения, технологии с n участници	50/n	

***За всички ПН, са задължителни не по-малко от 40 т. за показател 17 от група Е, но не по-малко от 2-ма защитили докторанти.**

Забележки:

1. Изпълнението на минималните национални изисквания е само условие за допустимост до участие в процедурите по ЗРАСРБ.

2. Поради изискването на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ за наличието на "монографичен труд или равностойни публикации" в таблицата се съдържа формула за приравняването на монографията към еквивалентен брой публикации - статии или студии. Заместващите монографията статии/студии се изключват от броя на публикациите, оценявани по други показатели.

При прилагането на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ в отделни професионални направления (например някои от хуманитарните и от социалните науки) съобразно тяхната специфика се допуска само монографичен труд без приравняването му към равностойни публикации в специализирани научни издания. Отчита се значението на монографиите в хуманитарните и обществените науки. При тези науки най-голямото признание се получава чрез монографии, публикувани в страната и в чужбина, а не чрез статии или студии в списания.

3. Министерството на образованието и науката чрез НАЦИД поддържа Списък на съвременни български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, както и извършва съответните справки относно чуждестранните научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

НАЦИД определя световноизвестните бази данни с научна информация, съотносими към съответното професионално направление.

4. (доп. - ДВ, бр. 15 от 2019 г.) Министерството на образованието и науката чрез НАЦИД създава и поддържа Национален референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране. На основата на този списък се отчитат публикации и цитати в издания с научно рецензиране, които не са реферирани и индексирани, като публикациите и цитатите са приведени към публикации и цитати в реферирани и индексирани издания чрез съответни числови стойности на съответствие. По преценка на научното жури или на факултетния, съответно на научния съвет чуждестранни научни издания с рецензиране, които не са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, се приравняват на български научни издания с рецензиране.

5. По отношение на монографиите с повече от един автор следва да е налице задължително разделителен протокол между авторите, като, за да се зачита трудът за монографичен, авторът следва да има самостоятелно брой страници, отговарящи на дефиницията за монография. При авторство на по-малък брой страници участието на съответния автор се счита за студия/статия.

6. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2019 г.) Прилага се различно третиране на статиите с един автор и с няколко съавтора в различните професионални направления.

При повечето области коефициентът за статията трябва да се раздели поравно между съавторите, като с "n" се означава техният брой.

Изключение се прави за професионално направление 4.4. Науки за земята от област 4 и области 5, 6 и 7, в които водещият принос играе важна роля. В случай че авторите са подписали протокол за определяне на приноса си в публикацията, точките се разпределят на базата на съотношението в протокола. Писма от всички съавтори също се приемат за протокол за определяне на приноса.

7. Системата създава възможност за сумирането на коефициентите в рамките на една група показатели (А, Б, В, Г, Д и Е), така че да се извършва вътрешна компенсация и недостигащите точки от един показател да се допълват с точки от друг.

8. Специфични изисквания при установяване на показателите за различните академични длъжности:

- а) "главен асистент" - не се изисква изпълнение на допълнителни показатели след придобиване на образователната и научна степен "доктор";
- б) "доцент" - не могат да се повтарят доказателства (публикации и др.) по различните показатели, представени за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и за придобиването на научната степен "доктор на науките" (чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ);
- в) "професор" - не могат да се повтарят доказателства (публикации и др.) по различните показатели, представени за придобиване на образователната и научна степен "доктор" и за придобиването на научната степен "доктор на науките", и за заемане на академичната

длъжност "доцент" (чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ);

г) при заемане на академична длъжност "професор", без преди това кандидатът да е заемал академичната длъжност "доцент" (чл. 29, ал. 1, т. 2 от ЗРАСРБ), към изискуемите минимални национални изисквания за академичната длъжност "професор" трябва да се прибавят и минималните национални изисквания за академичната длъжност "доцент", като образователната и научна степен "доктор" се включва само веднъж;

д) в процедурите по т. "б" и "в" могат да се ползват и точки за публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" или за присъждане на научна степен "доктор на науките".

9. (доп. - ДВ, бр. 15 от 2019 г.) От общия брой цитирания се изваждат тези, при които цитираната и цитиращата публикация имат поне един общ автор (т.е. автоцитатите). Всяка цитирана публикация се брой само веднъж за дадена цитираща публикация независимо от това колко пъти е спомената в текста на цитиращата статия. Могат да се представят цитирания от всички трудове на кандидата, като представените за целите на една процедура не могат да бъдат използвани в друга. Рецензия за една публикация е приравнена на едно цитиране на същата публикация. Отчитат се само рецензиите за публикации на кандидата, но не и рецензии, писани от кандидата.

10. С удостоверение от съответния издател за "публикувани" се приемат и статии, студии, монографии и др., които са приети за печат в издания, които притежават ISSN или ISBN.

11. При международни проекти се отчитат само средствата, които са привлечени за използване от българските учени, включени в проекта, и средствата, които са изразходвани на територията на България.

12. Хабилизационен труд е монографията или еквивалентните ѝ статии, представени по реда на чл. 24, ал. 1, т. 3 или чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ.

При процедура за заемане на академичната длъжност "доцент" или "професор" с формула за приравняване на монографията към еквивалентен брой статии се прилага и Хабилизационна разширена справка за научните приноси, представляваща кратко изложение, в което кандидатът описва мястото на проведените изследвания в съответната научна област и своите лични приноси. Хабилизационната справка трябва да съдържа: 1. Въведение, в което накратко се описва същината на изследваните научни проблеми и тяхното място сред изследванията на другите изследователи в тази област; 2. Основни научни приноси, в които кандидатът подробно и изчерпателно описва конкретните оригинални научни приноси, с които кандидатства в конкурса; 3. Библиография, в която ясно са разграничени статиите, с които кандидатът участва в конкурса, от другите статии на кандидата и от статиите на други автори.